

RAADSINFORMATIEBRIEF Oudewater

20R.01153

Van : college van burgemeester en wethouders 1 december 2020

Datum : 8 december 2020

Portefeuillehouder(s) : Burgemeester

Portefeuille(s) : Verkiezingen

Contactpersoon : E. Bregman

Tel.nr. : 8452

E-mailadres : bregman.e@woerden.nl

Onderwerp:

Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 en Covid-19

Kennisnemen van:

De voorbereidingen en verplichtingen om de Tweede Kamerverkiezingen conform Covid-19 maatregelen veilig te kunnen laten verlopen.

Inleiding:

Op 17 maart 2021 staan de Tweede Kamerverkiezingen gepland, Als gevolg van COVID-19 zullen deze verkiezingen er anders uitzien dan afgelopen jaren. Vanuit de kamer is er daarom een [Tijdelijke wet Verkiezingen COVID-19](#) aangenomen. Als gemeente zijn we verplicht om uitvoering te geven aan deze wet en de [kamerbrief aanvullende maatregelen voor de Tweede Kamerverkiezing in verband met COVID-19](#).

Deze wet en de aanvullende maatregelen stellen voorwaarden aan o.a. het aantal stembdagen, de stemlokalen, looproutes, aantal stembureauleden, veiligheidsvoorzieningen enz. Dit alles om de verkiezingen voor iedereen conform de RIVM richtlijnen veilig te kunnen laten verlopen.

In deze raadsinformatiebrief willen wij u informeren over de voorbereidingen en verplichtingen die er zijn rondom de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021.

Kernboodschap:

Belangrijk is om u te informeren over de extra maatregelen die zijn genomen om de verkiezing voor de leden van de Tweede Kamer veilig en correct te laten verlopen. Die maatregelen hebben tot gevolg dat er voor ons als gemeente extra taken dan wel inspanningen benodigd zijn ten opzichte van 'normale' verkiezingen. Dit heeft dan ook financiële gevolgen voor ons als gemeente. Vanuit de landelijke overheid is er een extra budget (voor Oudewater ongeveer € 18.000) voor gemeenten beschikbaar gesteld om de extra kosten die gemaakt moeten worden deels te compenseren. Dit bedrag zal toereikend zijn om alle extra kosten te kunnen dekken. Om welke extra bedragen het uiteindelijk specifiek zal gaan (baten/lasten) zullen we u in de voorjaarsnota informeren.

Belangrijk om te vermelden is dat de volgende maatregelen van toepassing zijn op de verkiezingen in maart 2021

1. **Twee extra stembdagen.** Om spreiding te kunnen creëren zijn er extra stembdagen op maandag 15 maart en dinsdag 16 maart afgekondigd;
2. **Inzet van extra beveiliging** voor de locaties die 3 dagen open zijn i.v.m. toezicht op stembussen;
3. Voldoen aan **voldoende stemlokalen** binnen de gemeente.
4. **Uitbreiden** van het aantal **stembureauleden** van 4 naar 5 personen.
5. Mogelijk maken van het **uitbreiden van het aantal volmachten** (van 2 naar 3 per kiezer);
6. Aanschaf van diverse **desinfectie- en andere veiligheidsmaterialen**;
7. **Stemmen per brief.**

We willen u kort per maatregel aangeven welke actie er voor de gemeente ligt en wat hierin de stand van zaken is.

Ad 1. Extra stembdagen

Door de tijdelijke wet is het mogelijk om vervroegd te stemmen. Deze mogelijkheid is vooral voor de kiezers die in een risicogroep zitten, maar ook andere kiezers mogen hier gebruik van maken. Doel is om de verkiezingsdag minder druk te maken, zodat de wachtrijen minder groot worden en de kwetsbaren in de samenleving verschillende mogelijkheden hebben om hun stem uit te kunnen brengen.

Logischerwijs zullen niet alle stemlokalen drie dagen open zijn, dit is vanwege beschikbaarheid van locaties dan wel bezetting niet te organiseren. Gekeken is hoe een goede spreiding over de gemeente te kunnen aanhouden zodat kiezers voldoende keuze hebben op de maandag en dinsdag. We zijn daarmee tot de volgende keuze gekomen:

Op maandag en dinsdag zijn de volgende stembureaus extra open:*

- Stadskantoor
- Cultuurhuis

De kiezer blijft zijn/haar eigen keuze houden of gebruik wordt gemaakt van de extra stembdagen.

***NB:** De tijden waarop de stemlokalen geopend zullen zijn, is door het ministerie van BZK landelijk bepaald van: 7.30 uur tot 21.00 uur.

Ad 2. Extra beveiliging

Op de onder 1 genoemde stemlocaties zijn we verplicht om de daar aanwezige stembussen niet onbemand achter te laten. Er zal dan ook beveiliging moeten worden ingezet. T.z.t. zal de opdracht tot extra beveiliging worden uitgezet.

Ad 3. Huren containers of extra locaties

Vanuit de tijdelijke wet wordt nadrukkelijk het verzoek gedaan aan de gemeenten om eerder meer stemlocaties ter beschikking te stellen dan minder. Bij de vorige verkiezing had de gemeente de beschikking over 6 vaste stembureaus. Om te bepalen of alle stemlocaties voldoen aan de voorwaarden hebben we een bureau 'Ongehinderd.nl' ingeschakeld. Dit bureau stelt een rapport op waaruit blijkt welke locaties COVID-19 proof zijn, dan wel kunnen worden gemaakt. Het ministerie BZK zal gemeenten

ondersteunen om zo nodig geschikte locaties te vinden. Wellicht dat er tijdelijke locaties worden geleverd door middel van containerbouw, maar wij handhaven 6 stembureaus.

Ad 4. Nieuwe stembureauleden

De tijdelijke wet schrijft ons voor dat er per stembureau een extra lid moet worden toegevoegd. Het stembureau heeft voor deze verkiezing extra taken gekregen. Daarnaast bestaat het huidige ledenbestand voor de helft uit mensen die 70 jaar of ouder zijn. Deze kwetsbare of risicogroep zal grotendeels niet beschikbaar zijn voor deze verkiezing. In december start het ministerie BZK een landelijke wervingscampagne, maar zelf kijken we naar de mogelijkheden om Corona-werklozen en meer ambtenaren in te zetten. Daarnaast kunnen potentiële stembureauleden zich aanmelden via www.oudewater.nl of via www.elkestemtelt.nl. Alle stembureauleden (incl. de tellers), in totaal ongeveer 90 personen, zijn verplicht om deel te nemen aan een e-learning met behalen van een certificaat. Op dit moment weten we nog niet of er waarnemers aangesteld moeten worden in bijzondere stemlocaties. Een ander issue waar we mee te maken hebben, is de gezondheidscheck van de stembureauleden voor aanvang van de stemdag(en). Er zullen meer reserveleden beschikbaar moeten zijn, dan in het verleden. Landelijk worden er al acties ingezet om bijvoorbeeld studenten in te zetten. Binnen onze organisatie is er al een oproep gedaan om ons eigen personeel op woensdag 17 maart in te zetten.

Ad 5. Uitbreiding aantal volmachten

De tijdelijke wet heeft bepaald dat elke kiezer in staat wordt gesteld om niet 2 maar 3 volmachten gelijktijdig met de eigen stem mag uitbrengen. Ook deze maatregel moet leiden tot minder drukte en wachtrijen bij de stembureaus. Helaas moet door deze maatregel het software systeem worden aangepast om uiteindelijk een betrouwbaar ROS (Register Ongeldige Stempassen) te kunnen leveren aan de voorzitters van de stembureaus. Dit is inmiddels in gang gezet.

Ad 6. Desinfectie- en andere veiligheidsmaterialen

Net als in het gemeentehuis moeten we elk stembureau voorzien van diverse desinfectie- en andere veiligheidsmaterialen. Per stembureau is een flink pakket nodig. Logischerwijs ligt hier dan ook een flinke kostenpost. Offertes zijn inmiddels opgevraagd.

Ad 7. Stemmen per brief

De mogelijkheid om straks per brief te kunnen stemmen, moet nog door de Eerste Kamer worden vastgesteld. In februari zal ik u op de hoogte brengen van deze procedure.

Tot slot.

Los van de verkiezingsdagen op 15, 16 en 17 maart ligt er een periode van campagne voeren. Ook die periode zal er anders uitzien dan voorgaande jaren en zal ook dat onderdeel van ons als organisatie capaciteit vragen.

Bij alle overheidsinstanties is het inmiddels duidelijk dat de organisatie van deze verkiezing een enorme uitdaging is. Gelukkig kunnen we de organisatie een stukje ontzorgen, d.m.v. het huren voor 4 jaar van 5 [digitale verkiezingszuilen](#). De politieke partijen leveren hun verkiezingsposter digitaal aan en deze worden keurig getoond op de borden. Geen posters van verschillende formaten, niet meer over elkaar heen geplakt, ze zullen niet door de weersomstandigheden 'verdwijnen' en de zuilen zijn 'hufferproof'. Een mooie investering (volledig passend binnen het bestaande budget) voor zowel de politiek als voor de organisatie. De komende jaren zullen we van dit systeem gebruik gaan maken.

Financiën

De minister heeft voor de komende verkiezingen extra geld ter beschikking gesteld om de opgelegde maatregelen tot uitvoering te kunnen brengen. Voor de gemeente Oudewater is dat een bedrag van ongeveer € 18.000. Vooralsnog is dit bedrag voldoende om als gemeente de komende verkiezing conform gevraagd wordt uit te kunnen voeren. Grootste kostenpost zal de beschikbare locaties zijn en het bemensen hiervan. M.b.t. het totale financiële plaatje zult u via de voorjaarsnota op de hoogte worden

gehouden.

Vervolg:

In februari zullen we u opnieuw op de hoogte stellen met de stand van zaken op dat moment rondom de verkiezingen.

Bijlagen:

functie1
handtekening1

functie2
handtekening2

naam1

naam2